

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 526/2018 pentru aprobarea Planului național de acțiune la radon

Secțiunea a 2-a: Motivul emiterii actului normativ

În vederea transpunerii *Directivei 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom (denumită Directivă)*, în 2018 a fost aprobată *Hotărârea Guvernului nr. 526/2018 pentru aprobarea Planului național de acțiune la radon* (HG 526/2018). HG 526/2018 include prevederi pentru transpunerea art. 103 și Anexei XVIII din *Directivă*, pentru stabilirea unor măsuri privind situațiile de expunere existente la radon și astfel a fost întocmit *Planul Național de Acțiune la Radon (PNAR)*.

Având în vedere prevederile art. 1 alin (3) și alin. (4) din HG 526/2018, prezenta propunere de act normativ a fost elaborată ca urmare a revizuirii și actualizării direcțiilor strategice și a rezultatelor implementării PNAR.

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Actualizarea cadrului legal pentru îmbunătățirea protecției populației și a lucrătorilor împotriva pericolelor prezentate de expunerea la acțiunea radiațiilor ionizante emise de radon, contribuind și la informarea adecvată a publicului în situațiile de expunere la radon.

Proiectul de act normativ aplică cerințele din cadrul *Directivei 2013/59/Euratom de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante*.

2.2 Descrierea situației actuale

Obiectivul general al *Directivei* de asigurare a unui nivel ridicat de protecție a lucrătorilor, populației și pacienților împotriva riscurilor provocate de expunerea la radiații ionizante, prin stabilirea unor norme de securitate uniforme pentru protecția sănătății persoanelor expuse la radiațiile produse de radon a fost îndeplinit prin adoptarea HG 526/2018.

Potrivit art. 30 din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (EURATOM), normele de bază cu privire la protecția sănătății populației și lucrătorilor împotriva pericolelor care rezultă din radiațiile ionizante și cele produse de radon înseamnă:

- a) dozele maxime admise în condiții de securitate suficientă;
- b) expunerile și contaminările maxime admise;
- c) principiile fundamentale de supraveghere a lucrătorilor.

Domeniul de aplicare este extins pentru a include *expunerea la acțiunea radiațiilor ionizante emise de radonul prezent în aerul din locuințe, clădiri cu acces public și la locurile de muncă*, expunerea externă la radiațiile gamma emise de materialele de construcții.

Directiva conține prevederi privind obligativitatea Statelor Membre de a stabili nivele de referință pentru concentrațiile de radon din interiorul clădirilor, la locurile de muncă, de a efectua măsurarea radonului la locurile de muncă identificate că se află în zone în care concentrația radonului depășește nivelul de referință stabilit. Astfel prin HG 526/2018 România a stabilit programe cu măsuri concrete privind situațiile de expunere existente, expuneri care nu pot fi neglijate din punctul de vedere al protecției radiologice, ținând seama de tipurile situațiilor de

expunere și determinarea situațiilor de expunere profesională și a populației, iar măsurile identificate au fost incluse în PNAR.

Având în vedere că de la momentul adoptării HG 526/2018 până în prezent, PNAR a fost implementat și au fost obținute unele rezultate, este necesară actualizarea și modificarea HG 526/2018, astfel se impune să fie elaborat prezentul act normativ pentru modificarea și completarea HG 526/2018 pentru aprobarea Planului național de acțiune la radon.

2.3 Schimbări preconizate

PNAR stabilește măsurile care se adoptă pentru gestionarea corespunzătoare a riscurilor pe termen mediu și lung rezultate ca urmare a expunerii la acțiunea radiațiilor ionizante emise de radon a populației și a lucrătorilor în locuințe, în clădirile cu acces public și la locurile de muncă din interiorul clădirilor pentru orice sursă de pătrundere a radonului în interior și pentru cea datorată expunerii la radiațiile gama, fie că provine din sol și/sau din materialele de construcții.

Aplicarea PNAR conduce la atingerea următoarelor obiective pe termen lung:

- a) reducerea riscului individual de îmbolnăvire prin cancer pulmonar în general care poate fi atribuit expunerii la radon prin reducerea concentrațiilor de radon sub nivelul de referință în locuințe, în clădirile cu acces public și la locurile de muncă din interiorul clădirilor;
- b) reducerea riscului individual de îmbolnăvire prin cancer pulmonar care poate fi atribuit expunerii la radon în corelație cu riscurile pentru fumători și nefumători.
- c) reducerea riscului global de îmbolnăvire prin cancer pulmonar prin reducerea concentrațiilor medii anuale de radon din fondul clădirilor existente prin aplicarea unor metode de remediere conform recomandărilor tehnice internaționale;
- d) limitarea expunerii populației la radiații ionizante datorită expunerii la radon și la radiațiile gama din interior emise de materialele de construcții prin îmbunătățiri constructive.

PNAR este structurat pe direcții strategice de acțiune menite să asigure implementarea corespunzătoare a cerințelor *Directivei*. În perioada implementării s-a constatat că este nevoie de o reconsiderare a prioritizării direcțiilor strategice, astfel au fost renumerotate, iar ordinea de derulare a fost modificată în funcție de măsurile/acțiunile pe care le conțin.

Având în vedere perioada de implementare, unele dintre activitățile desfășurate de instituțiile implicate pentru implementarea PNAR, prezentate în ANEXA Nr. 2 la prezentul proiect de HG, au fost reconsiderate, modificate, etc.

2.4 Alte informații

În vederea respectării obligațiilor ce decurg din calitatea de stat membru al UE, România are obligația de a adopta și implementa prevederile din PNAR.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Prin intrarea în vigoare a actului normativ se asigură un nivel ridicat de protecție a lucrătorilor și populației împotriva riscurilor provocate de expunerea la radiații ionizante, prin implementarea normelor de securitate pentru protecția sănătății persoanelor expuse la radiațiile produse de radonul din interiorul locuințelor, clădirilor cu acces public și la locurile de muncă din interiorul clădirilor.

3.2 Impactul social

Adoptarea prezentei hotărâri are un impact social pozitiv întrucât îmbunătățește protecția populației și a lucrătorilor împotriva pericolelor prezentate de expunerea la acțiunea radiațiilor ionizante emise de radon, contribuind și la informarea adecvată a publicului în situațiile de expunere la radon.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu are impact asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

3.4 Impactul macroeconomic Proiectul de act normativ nu are impact macroeconomic.
3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici Proiectul de act normativ nu are impact asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici.
3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat Proiectul de act normativ nu are impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat.
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri Proiectul de act normativ nu are impact asupra mediului de afaceri.
3.6 Impactul asupra mediului înconjurător Proiectul de act normativ are un impact pozitiv asupra mediului, introducând obligativitatea identificării și gestionării corespunzătoare a radonului din interiorul locuințelor, clădirilor cu acces public și la locurile de muncă din interiorul clădirilor.
3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării Nu este cazul.
3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile Nu este cazul.
3.9 Alte informații Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						

c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.						
4.8 Alte informații Fondurile necesare îndeplinirii măsurilor specifice domeniului de activitate al fiecărei instituții publice cu atribuții în implementarea PNAR prevăzute în Anexa nr. 1 la proiectul de hotărâre, se asigură din bugetul de stat, respectiv bugetele locale, cu încadrarea în sumele aprobate fiecărei instituții sau autorități publice locale pentru anul 2024 și în proiecțiile bugetare pentru anii următori, precum și din alte surse, potrivit legii.						
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul. În vederea implementării eficiente a acestui proiect de act normativ se vor elabora ghiduri, studii, rapoarte, baze de date, informări, etc.						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul.						
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Prezenta Hotărâre a Guvernului constituie implementarea art. 103 și Anexa XVIII din Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de						

abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 13/1 din 17.01.2014.
5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul.
5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Prezenta Hotărâre a Guvernului constituie implementarea și aplicarea art. 103 și Anexa XVIII din Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 13/1 din 17.01.2014.
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice din 25.03.1957.
5.6. Alte informații Prezentul proiect este înscris în Programul național pentru transpunerea și notificarea directivelor.
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul.
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Proiectul de act normativ este supus dezbaterii publice, potrivit dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Prezentul proiect de act normativ privește activitățile autorităților administrației publice locale consultate prin intermediul: organizațiile profesionale, structurile asociative ale autorităților administrației publice locale, organizațiile profesionale din domeniul arhitecturii, radonului, protecției civile, construcțiilor și instalațiilor, precum și cele din alte domenii conexe.
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Nu este cazul.
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Nu este cazul.
6.6 Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ Proiectul de Hotărâre a Guvernului este supus dezbaterii publice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind afișat pe pagina de internet a CNCAN.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului este publicat pe paginile de internet a CNCAN și a Secretariatului General al Guvernului, respectând prevederile legale în vigoare cu privire la transparența decizională și accesul la informațiile de interes public.

7.3 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a:

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ implică, potrivit cerințelor *Directivei*, elaborarea:

- bazei de date naționale cu valorile concentrațiilor radonului măsurate în interiorul clădirilor și mediile anuale
- de materiale informative precum: campanii de conștientizare/informare a populației, broșuri, știri etc. specifice grupurilor-țintă
- unor ghidurilor și instruirea profesională a următoarelor categorii profesionale: arhitecți, ingineri constructori, personal implicat în acțiuni de măsurare, de implementare a măsurilor de prevenire și remediere a acțiunii radiațiilor ionizante emise de radon și cei care sunt implicați în implementarea PNAR
- ghidurilor și instruirea profesională a categoriilor profesionale implicate în domeniul sănătății și securității la locul de muncă, precum (dar fara a se limita la): medici de medicina muncii, medici de familie, inspectori etc.
- planului de măsuri de reducere a acțiunii radiațiilor ionizante emise de radon, din zonele unde media anuală a concentrației de radon într-un număr semnificativ de clădiri depășește nivelul național de referință, plan care va fi implementat de angajatori la locurile de muncă din interiorul clădirilor unde acțiunea radiațiilor ionizante emise de radon depășește nivelul național de referință.

8.2 Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 526/2018 pentru aprobarea Planului național de acțiune la radon.

Cantemir CIUREA-ERCĂU

Președintele Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare

Mircea ABRUDEAN

Secretarul General al Guvernului

AVIZAT

Adrian-Ioan VEȘTEA

Ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și
Administrației

Alexandru RAFILA

Ministrul Sănătății

Ștefan-Radu OPREA

Ministrul Economiei, Antreprenoriatului și
Turismului

Mircea FECHET

Ministrul Mediului, Apelor și Pădurilor

Bogdan-Gruia IVAN

Ministrul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Simona BUCURA-OPRESCU

Ministrul Muncii și Solidarității Sociale

Marcel-Ioan BOLOȘ

Ministrul Finanțelor

Alina-Ștefania GORGHIU

Ministrul Justiției